

Preek over Matteüs 28:16-20

- Neede, 30 juli 2023
- Kees van Dusseldorp
- Openbare geloofsbelijdenis
- Doop

Thema: Waarom laten christenen zich dopen?

Liturgie:

votum en groet

Psalm 100 (DNP)

verbondswoord

zingen: Amazing Grace

gebed

lezen: Matteüs 28:16-20

Efeziërs 1:15-23

kindermoment

ELB 278 Laat de kind'ren tot mij komen

preek

zingen: Hoor, dit is een woord ten leven

openbare geloofsbelijdenis

opwekking 710 Zegenlied (let op: 1^e couplet aangepaste tekst)

inleiding doop

doopsbediening

Psalm 105:5 (GK17) God zal zijn waarheid nimmer krenken

gedicht

gebed

collecte

zingen: geloofsbelijdenis

zegen

Bij deze preek hoort een presentatie.

Gemeente van Christus,

#1

Al zo lang de kerk bestaat, wordt er gedoopt. Op allerlei manieren. Met een paar druppels met de hand. Met een doopschelp. Of door onderdompeling, al dan niet in de buitenlucht. Er is bijna geen kerkgebouw waar je geen doopvont of doopbekken vindt. In alle vormen en maten. Er zullen vast wel christenen zijn die om de een of andere reden niet gedoopt zijn. Of nog niet gedoopt. Maar ik denk niet dat dat er veel zijn. De doop zou je hét kenmerk van christenen kunnen noemen. Bij alle verschillen die er zijn tussen christenen over van alles en nog wat, is dit een gemeenschappelijke praktijk.

Waarom gebeurt dit eigenlijk? Waarom laten christenen zich dopen? En waarom houden zij hun kinderen ten doop? Die vraag heb ik centraal gesteld. En dan niet alleen bedoeld om informatieve uitleg te geven over de doop. Maar om jullie allemaal meer bewust te maken van wat er met die doop eigenlijk je leven is binnengekomen. Of beter gezegd: wie er met de doop je leven is binnengekomen. En om je te helpen om te leven vanuit het feit dat je gedoopt bent. Te leven in geloof, hoop en liefde. Of – als je niet gedoopt bent – om in jou het verlangen te wekken om je ook te laten dopen.

Misschien denk je: maar deze drie jonge vrouwen laten zich toch niet dopen vandaag? Nee, dat klopt. En toch heeft jullie geloofsbelijdenis alles met de doop te maken. Je zou kunnen zeggen dat jullie je doop nu voor je eigen rekening nemen. Waar je ouders jullie als kind ten doop hebben gehouden, zeggen jullie nu: ik aanvaard mijn doop. Ik ben blij met die beslissing van mijn ouders. Wat de Heer toen in mijn doop tegen mij gezegd heeft, daar zeg ik 'ja' tegen. Als ik nog niet gedoopt was, zou ik dat vandaag laten doen. Ik wil met het nieuwe leven verder, dat Christus mij geeft.

Dus opnieuw de vraag: Waarom laten christenen zich dopen? Je kunt het mensen vragen die zich willen laten dopen. Waarom wil je dat? Ik vraag het altijd bij een doopgesprek. Het geeft mooie gesprekken. Bij volwassenen over hoe ze Jezus hebben leren kennen. Bij ouders van kleine kinderen hoe blij ze zijn met hun kind en hoe belangrijk ze het vinden dat het kind ook als Gods kind opgroeit.

Er zijn veel mooie en goede antwoorden te geven op de vraag waarom christenen zich laten dopen. Maar uiteindelijk ligt er één reden achter al die persoonlijke antwoorden. Christenen laten zich dopen, omdat Jezus daar opdracht toe gegeven heeft. In de kerk wordt gedoopt, omdat Jezus gezegd heeft dat dat moet. En als jij je laat dopen, of een kind ten doop houdt, doe je dat omdat je deze opdracht van Jezus graag wilt uitvoeren. Oftewel: omdat je Jezus belangrijk vindt. Omdat je zijn woorden gelooft en zijn aanwijzingen graag wilt volgen.

Niet persé omdat de doop voor jou heel belangrijk is. Of omdat je er een visie op hebt. Of omdat je het gevoel hebt dat je er klaar voor bent. Of omdat het in de kerk nu eenmaal de gewoonte is. Of omdat je familie graag een plezier wilt doen. Dat mag er allemaal zijn. Maar uiteindelijk is het ook een keuze om te doen wat Jezus zegt. Gaf Hij de opdracht om te dopen? Dan laat ik mij dopen! Hij is mijn Redder. Hem vertrouw ik. Met Hem wil ik het leven door.

#2

We hebben de opdracht van Jezus gelezen. Hier staat die nog een keer op het scherm. Maar dan even in schema gebracht en met verschillende onderdelen uitgesplitst. De apostelen krijgen de opdracht om te dopen: jullie moeten de mensen dopen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Je ziet in dit schema tegelijk dat deze opdracht nog een tweede helft heeft: jullie moeten de mensen ook meegeven wat ik jullie geleerd heb. Over het liefhebben van God en mensen. Over zonde en bekering. Over bidden, vergeven, naastenliefde.

Het is dus een dubbele opdracht: dopen en leren. En die staat onder de grote opdracht: Maak alle volken tot mijn leerlingen. Dat zegt Jezus als Hij het offer voor onze zonden heeft gebracht. Als Hij de overwinning op het duivel heeft behaald. Als Hij is opgestaan uit de dood. Laat dat goede nieuws in de hele wereld horen! En maak mensen – waar ze ook vandaan komen – tot mijn leerlingen! Dan zullen ze worden gered en eeuwig leven krijgen. Hoe doe je dat? Door de mensen die dat willen, te dopen. Dat is de start: dan word je aan Jezus verbonden. En door hen te leren wat dat betekent voor hun leven. Voor hun overtuigingen, voor hun perspectief, voor hun keuzes, voor hun relaties, voor hun beslissingen.

Natuurlijk moeten mensen ook eerst wat weten, voor ze zich laten dopen. Maar toch schetst Jezus hier de doop de start van het leven met Hem. En daarna het doorgaande proces van vallen en opstaan, van groei in geloof, hoop en liefde, van het ontdekken van een christelijke levensstijl. Een proces dat steeds doorgaat. Dat echt een ontdekkings-tocht is. Soms met teleurstellingen en missers. Maar ook met prachtige momenten, heerlijke ervaringen en fijne ontmoetingen.

Waarom laten christenen zich dopen? Omdat Jezus het zegt. Dopen is de start van een boeiend en gelukkig leven als leerling van Jezus. Geen wonder dat ouders hun kinderen daarin willen laten delen. Terecht ook: zij horen erbij. Geen wonder dat we blij zijn als jongeren bij het opgroeien ontdekken hoe mooi het is om bij Jezus te horen. En dat zij zelf tot de belissing komen: die doop, ook al herinner ik het mij niet, die doop bepaalt mijn leven. Ik sluit het in mijn hart. Ik hang het aan de muur. Ik hoor bij Jezus! En zo wil ik door het leven.

#3

Jezus gaf de opdracht om te dopen en mensen aan hem te verbinden. De apostelen hebben die opdracht uitgevoerd en doorgegeven. Het moment waarop Jezus die opdracht gaf, laat heel mooi zien, hoe gaaf het is om aan Jezus verbonden te zijn. Om zijn leerling en volgeling te zijn.

Allereerst genieten leerlingen van de vriendschap met Jezus. We lezen dat de leerlingen Jezus ontmoeten, maar dat sommigen ook nog twifelen. Niet of Hij wel echt Jezus is. Maar dat ze niet begrijpen waarom Jezus moest sterven. Dat ze twifelen of Hij wel echt Gods Zoon is. Sommige mensen hebben daar nu eenmaal meer tijd voor nodig om dat te erkennen dan anderen. Fijn dat we in de Bijbel ook twijfelende gelovigen tegenkomen. Maar nog fijner is, dat Jezus naar hen toeloopt! Hij houdt geen afstand, maar komt naar ze toe. Hij gaat tussen ze in staan en legt ze als het ware de hand op de schouder. Dat

doet toch een ware vriend? Die zoekt je op. Ook als jij het niet zeker weet. Die maakt contact. Ook als jij het lastig hebt. Zo is Jezus.

Als leerling van Jezus mag je genieten van vriendschap met Hem. Hij zoekt je op. Soms door lieve mensen naar je toe te sturen. Soms door je te verrassen met iets moois. Of een tekst, een boek, een lied. Soms door je te laten ervaren dat je er niet alleen voor staat. Hij houdt geen afstand. Jij hoeft dus ook geen afstand te houden. Geen masker voor te doen – want Hij weet toch wel hoe je je voelt. Jij hoeft je niet groot te houden – Hij weet toch wel waar je verdriet zit. Of je onzekerheid. Niets is te klein en niets is te groot om met Hem te delen. Niets is te spannend en niets te heerlijk om Hem te vertellen.

Ik vind het zo'n mooi detail: Jezus kwam op hen toe. Het laat zien hoe Jezus is. Nog steeds. Wat heerlijk als Hij je zijn vriendschap schenkt! Wie zich laat dopen, krijgt er een echte vriend bij.

#4

Leerlingen van Jezus. Genieten niet alleen van de vriendschap met Hem. Maar kennen ook de vrijheid die Hij geeft. 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde', zegt Hij tegen de leerlingen. Tijdens zijn leven bleek dat al wel. Dat de banden van ziekte, zonde, duivel en dood bij Jezus verbroken worden. Met zijn opstanding is dat nog veel duidelijker bevestigd. Niets houdt hem tegen. En daarom is ieder die aan Jezus verbonden is, ook bevrijd van ziekte, zonde, duivel en dood. Zeker, je kunt er nog steeds last van hebben. Van ziekte, van zonde, van de duivel en van de dood. Het kan je het leven op aarde onmogelijk maken. En toch kan het je ziel niet kapot krijgen. Want die kent vrijheid, omdat je bij Jezus hoort. Dat is geen nieuwe gevangenis, zoals sommigen denken. Dat is leven in vrijheid onder een goede en sterke koning. Die je beschermt, beveiligd en je vasthoudt.

Dit is de waarheid die Jezus afkondigt. Geloof je dat? Dat Hij echt alle macht heeft? Dat Hij machtiger is dan presidenten, koningen, dictators, terroristen? Dat Hij niet gevangen zit in systemen en procedures? Dat Hij beslist hoe het met mensen afloopt? Dan verandert dat toch je levensoriëntatie! Dan zoek je je kracht toch steeds weer in Hem? Je moet het soms tegen jezelf zeggen. En het elke keer weer horen. Om in je vrijheid te gaan staan. Om de machten in de ogen te kijken en te zeggen; jij bent niet de sterkste! Mijn Heer Jezus is de sterkste! Je kunt me van alles aandoen. Maar mijn hart is voor Hem! Daarom ben ik veilig. Jij zult eens vernietigd worden. Maar mijn leven heeft toekomst. Want mijn Heer heeft alle macht!

Wie zich laat dopen, leert echte vrijheid kennen. Tuurlijk, je moet dat leren ontdekken. En leren pakken. Maar Jezus, aan wie jij verbonden bent, heeft met zijn macht ook jou bevrijd.

#4

Leerlingen van Jezus. Genieten van de vriendschap met Hem. Kennen de vrijheid van Hem. En ontvangen vreugde in Hem. Zo vat ik samen wat er gebeurt als je gedoopt wordt in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. In ons doopformulier wordt uitgewerkt wat dat betekent, gedoopt worden in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

In de doop verklaart de Vader van Jezus Christus dat Hij ook jouw Vader is. Omdat jij je aan Jezus verbindt. De Vader sluit een eeuwig verbond met je. Hij zegt: 'Ik neem je aan tot mijn kind en zorg voor je als een Vader. Ik hou van je en je kunt altijd rekenen op mijn genade.'

In de doop verklaart de Zoon, dat is Jezus Christus, dat Hij al je zonden van je wegneemt. Hij zegt: 'Het offer dat ik aan het kruis heb gebracht, geldt ook voor jou. Je zonden vergeef Ik, je tekorten vul Ik aan. Ik neem je mee naar mijn Koninkrijk. Nu al en later volledig.'

In de doop verklaart de Heilige Geest, dat Hij in je komt wonen. Hij zegt: 'Ik zal je helpen. Om te geloven en je steeds meer aan Jezus toe te vertrouwen. Ik zal je coachen om een nieuw mens te worden. Ik zal je helpen met wijsheid, liefde, geduld die je nodig hebt. Zodat je goede keuzes kunt maken. Ik zal je kracht geven om te breken met het kwaad. Ik zal je leren bidden en je een plek geven in je nieuwe familie van de christelijke kerk.'

Als je dit op je in laat werken: wat een geweldige toezeggingen. Ze worden in de doop expliciet gemaakt. Als jij door de doop een leerling van Jezus wordt, dan is dit de nieuwe werkelijkheid in je leven. Vader, Zoon en Geest hebben zich aan jou verbonden. Dat geeft een vreugde die niet afhankelijk is van je levensomstandigheden. Zelfs in verdriet, ziekte, spanning en rouw is dit over jou uitgeroepen. Jij bent gedoopt in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Het is een werkelijkheid die snel overwoekerd raakt door de praktijk van het leven van elke dag. Door de verhalen die mensen vertellen. Door de verplichtingen en verleidingen van het leven. Je denkt zo snel: maar dít is belangrijk. Hier moet ik al mijn aandacht en energie aan geven. Dít is een investering in mijn toekomst. Maar je verliest uit het oog wat de echte werkelijkheid is. Dat jij dood bent voor de wereld en leeft voor God. Elke keer dat je daar bij stilstaat, met die werkelijkheid van Jezus contact maakt, bijvoorbeeld door te bidden, door de Bijbel te lezen, door aan de kerkdienst mee te doen, door te zingen, strek je je uit naar die vreugde. Ontvang je iets van die blijdschap.

Wie zich laat dopen, ontvangt die vreugde. Jezus, aan wie jij verbonden bent, leert je wat echte blijdschap is.

#5

Leerlingen van Jezus. Genieten van de vriendschap met Hem. Kennen de vrijheid van Hem. Ontvangen vreugde in Hem. En leven in vrede. Dat ontstaat als je het laatste woord van Jezus hoort: 'Houd dit voor ogen: Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

Allereerst was dit voor Jezus een bemoediging voor zijn apostelen. Hij zou hun opdracht – het doorgeven van het evangelie en het maken van leerlingen – persoonlijk ondersteunen. Ze mochten dat ontspannen doen: de Heer zelf zou hen erin zegenen.

Maar ook hier geldt: dit is breder. Het 'Ik-ben-met-je' is zo'n gouden draad in de Bijbel. God met ons. Zo vaak herhaald. En in Jezus wordt dit ook heel letterlijk waar. Hij is zelf de Immanuel – dat is een andere naam waarmee Jezus wordt genoemd. God-met-ons. Een toezegging die rust geeft.

'Ik ben met jullie.'

Je ziet Hem meestal niet. Maar Hij is er wel.

Je kunt er vaak niet de vinger op leggen. Maar Hij is het wel.
Je weet niet altijd waar je de moed vandaan haalt. Maar Hij geeft het wel.

'Ik ben met jullie,' zegt Jezus.
Ga maar, leef maar, vertel maar. Je staat er niet alleen voor.
Ook als het moeilijk wordt. Als je bedreigd wordt. Als je knel zit.
Ik ben met je. Altijd en overal.
Wees maar rustig. Ook als het niet lekker gaat. Als mensen je opjagen. Als je jezelf op-
jaagt om te voldoen aan van alles.
Ik ben met je.

Jezus zegt: ik ben met je. Niet dat je hem in je broekzak hebt en kunt gebruiken voor je
eigen ideeën en plannen. Maar wel dat Hij erbij is. Dat Hij niet loslaat. En met zijn plan
doorgaat in deze wereld. Dat geeft vrede.

#6

Ik heb deze vier toezeggingen op een rijtje gezet. Ze beginnen alle vier met VR: vrien-
schap, vrijheid, vreugde, vrede. Hopelijk gemakkelijk te onthouden. Ze krijgen in die bij-
zondere ontmoeting van Jezus met zijn leerlingen een heel mooie, zichtbare invulling. Ze
vormen met elkaar de wereld waarin je terecht komt als je aan Jezus verbonden wordt.
Als je je laat dopen.
Als je je doop zelf omarmt.
Als je je kind ten doop houdt.

Waarom laten christenen zich dopen? Omdat Jezus het zegt.
Waarom zegt Jezus het? Omdat Hij het nieuwe leven voor je opent.

Waarom zeggen jullie straks 'ja' op de vragen bij de openbare geloofsbelijdenis? Omdat
jullie geloven dat Jezus Gods Zoon is, en je gered heeft. Dat God je Vader is. En dat de
Heilige Geest je leidt in dat nieuwe leven met Jezus.

Waarom houden jullie je zoontje ten doop?
Omdat hij erbij hoort. In die wereld van Jezus.
Over hem wordt het uitgesproken.
Na het dopen volgt het proces van leren.
Begeleid door jullie. Door anderen. Door ons allemaal.
Om ook zelf tot een ja-woord te komen als hij volwassen wordt.

De doop: wat een heerlijk voorrecht.
En wat een heerlijke opdracht.

Amen